

УДК [792.8:016]:070.481.Львівські вісті»1941/1944»
DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vas.24.2023.194-213>

СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО В БІБЛІОГРАФІЧНОМУ ПРОЧИТАННІ (за матеріалами газети “Львівські вісті” (1941–1944))^{1*}

Галина БІЛОВУС

<https://orcid.org/0000-0002-7391-4845>

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра бібліотекознавства і бібліографії,
вул. Валова, 18, Львів, Україна, 79008
e-mail: halyna.bilovus@lnu.edu.ua*

1944

510. Амврозій Нижанківський // Львівські вісті. — 1944. — 12 лютого, чис. 32 (751), рік IV. — С. 4.

Некролог з коротким оглядом життя і творчості видатного українського актора та театрального балетмейстера Амвросія Нижанківського. Подано факти біографії митця, який понад 50 років служив на сцені українських театрів Галичини. Згадано різнопланові ролі ветерана української сцени, серед яких найбільш вдалі – характерні.

511. Б. “Катерина” Аркаса в Станиславівському театрі / Б. // Львівські вісті. — 1944. — 25 березня, чис. 68 (787), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Коротко описано репертуар Українського Театру ім. І. Франка в Станіславові (нині – Івано-Франківськ), зокрема згадано оперні постановки: “Кавалерія Рустікана” П. Масканьї, “Циганський барон” Й. Штрауса, “Катерина” М. Аркаса. Детально розглянуто систему персонажів та їхні взаємини у постановці “Катерина” М. Аркаса (режисер – С. Бутівський).

512. Б. Д. “Облога” Юрія Косача в Дрогобичі / Б. Д. // Львівські вісті. — 1944. — 20 січня, чис. 12 (731), рік IV. — С. 4. — (3 театру).

Про започаткування театрального сезону Прикарпатським Театром при О. К. Дрогобич – Стрий під керівництвом дир. Йосипа Стадника та дир. Юрія Шерегія, колишнього керманіча театру в Хусті. Йдеться про оновлення акторського складу, репертуару театру. Детально проаналізовано прapрем’єру “Облога” за історичною драмою Юрія Косача, що відбулася 16 січня 1943 р. на дрогобицькій сцені (режисер – Палладій Білокінь). Йдеться про постановку твору в інших містах Галичини і Холмищини. Подано детальну характеристику акторської гри, зацентовано на прихильності публіки, яка щиро вітала успішну постановку й присутність автора твору на прем’єрі.

¹ *Продовження, початок у Віснику Львівського університету. Серія “Мистецтвознавство”. 2020. Вип. 21. С. 94–107; 2021. Вип. 22. С. 63–100; 2022. Вип. 23. С. 162–188.

513. Б. П. Праця Остапівського Драмгуртка / Б. П. // Львівські вісті. — 1944. — 24 лютого, чис. 42 (761), рік IV. — С. 3.

Йдеться про активізацію діяльності драматичного гуртка с. Остапівці на Зборівщині, зокрема, його постановки “Давно це діялось”, “Їхав стрілець на війноньку”, “Прелицьований Гриць”, “А молодість не вернеться”. Відзначено гру акторів М. Камінського, М. Чепака та Н. Попович. Наголошено на важливості підготовки молодого покоління акторів.

514. Барвінський В. Прем'єра опери-хвилинки М. Лисенка “Ноктюрн” / Василь Барвінський // Львівські вісті. — 1944. — 14/15 травня, чис. 109 (828), рік IV. — С. 3–4. — (3 Львівського Оперного Театру).

Про різноманітність музичної репрезентації та звукової насиченості як вокальних сольних та ансамблевих партій (від дуету до квінтету), так і оркестру в постановці опери М. Лисенка “Ноктюрн” (диригент – Я. Барнич) у Львівському Оперному Театрі. Описано творчу здатність акторів при кожній виконаній ролі переживати почуття і думки відтворюваного. Наголошено на значенні оперних постановок задля детальнішого ознайомлення глядачів з творчістю М. Лисенка, що становить одну з найкращих сторінок духовної культури нашого народу.

515. Барвінський В. “Трубадур” Верді / В. Барвінський // Львівські вісті. — 1944. — 24 травня, чис. 117 (836), рік IV. — С. 3. — (3 Львівського Оперного Театру).

Розкрито архітектоніку оперних постановок Львівського Оперного Театру, зокрема згадано оперу-хвилинку “Ноктюрн” М. Лисенка, опери “Тоска” Дж. Пуччіні та “Аїда” Дж. Верді, виступи соліста Мюнхенської опери Ореста Руснака з низкою пісень та оперних арій на творчому авторському концерті, в кінці якого актор виступив з прем'єрою однієї з найпопулярніших опер італійського композитора Дж. Верді “Трубадур” (режисер – В. Блавацький, диригент – А. Копп). Проаналізовано багатство мелодики опери-прем'єри, вокальні та сценічні якості виконавців, зворушливий ліризм і драматичне напруження в музично-змістових висловах їхніх партій. Відзначено також майстерне виконання ролей Євгенією Поспієвою, Лідією Черних, Левом Рейнарівичем та декоративне оформлення сцени художником Мирославом Радишем.

516. В. П. “Театр молодого глядача” / В. П. // Львівські вісті. — 1944. — 5/6 березня, чис. 51 (770), рік IV. — С. 4.

Про заснування з ініціативи директора Інституту Народної Творчості у Львові С. Сапруна театру для української шкільної молоді. Описано завдання новоствореного “Театру молодого глядача”, його репертуар, склад режисерської ради (О. Сірий, Моргун, К. Євтимович). Коротко розглянуто постановку п'єси “Не співайте, півні” С. Васильченка, що відкрила театральний сезон. Йдеться про підготовку п'єси “Назар Стодоля” Т. Шевченка.

517. Важна подія в культурно-мистецькому житті Львова. Іменування інтенданта й музичного директора Львівських Театрів та директора українського ансамблю // Львівські вісті. — 1944. — 19 лютого, чис. 38 (757), рік IV. — С. 3.

Про призначення на посади нових керівників в царині театрального і музичного життя Львова.

518. Вега. “Мартин Боруля” І. Тобілевича у тернопільському театрі / Вега // Львівські вісті. — 1944. — 14/15 січня, чис. 8 (727), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Розглянуто прем'єрний показ комедії І. Тобілевича “Мартин Боруля” (постановник і виконавець головної ролі – М. Комаровський), зокрема, проаналізовано майстерність режисури і акторську гру. Подано схвальні відгуки та критичні зауваги до постановки.

519. Вечір театрального мистецтва // Львівські вісті. — 1944. — 5 січня, чис. 3 (722), рік IV. — С. 3.

Про урочистий вечір з нагоди відзначення Свята Української Культури, що відбувся 30 грудня 1943 р. на львівській сцені. Розглянуто програму заходу, під час якого вступне слово виголосив директор Львівського Оперного Театру В. Блавацький, репрезентовано також окремі дії з чотирьох сценічних творів різних жанрів у виконанні артистів зазначеного театру.

520. Вистава для шкільної молоді // Львівські вісті. — 1944. — 3 лютого, чис. 24 (743), рік IV. — С. 3.

Про успішну постановку Українським Театром ім. І. Франка у Станіславові (нині – Івано-Франківськ) вистави “Наталка Полтавка” І. Котляревського для школярів міста.

521. Вистави аматорського театру // Львівські вісті. — 1944. — 1 березня, чис. 47 (766), рік IV. — С. 3. — (Зі сцени).

Відновлення діяльності українського аматорського театру “Розвага” в Бережанах, його постановку “Веселі вечори”. Розглянуто програму заходу.

522. Г. І. “Мірандоліна” Гольдоні / Г. І. // Львівські вісті. — 1944. — 11 травня, чис. 106 (825), рік IV. — С. 3. — (З театру).

Про гостинний виступ у Сокалі Української драматичної студії, створеної при Київському Театрі Малих Форм. Описано репертуар творчого колективу. Розглянуто постановку комедії італійського драматурга К. Гольдоні “Мірандоліна”, детально проаналізовано гру акторів, що занурила глядачів у сонячну Флоренцію XVIII століття.

523. Г. І. “Синочок” / Г. І. // Львівські вісті. — 1944. — 17 червня, чис. 138 (857), рік IV. — С. 3. — (З театру).

Про постановку в Сколе комедії “Синочок” (режисер – Ненюк) Українським Драматичним Театром, створеним при київському театрі Малих Форм. Відзначено характерні особливості гри акторів, влучно підібрані костюми і декорації (художник – А. Ільченко). Відзначено, що постановки завоювали прихильність глядачів.

524. Гасвський В. “Два земляки”: (Т. Шевченко та М. Щепкін) / В. Гасвський // Львівські вісті. — 1944. — 16 березня, чис. 60 (779), рік IV. — С. 2 ; 17 березня, чис. 61 (780), рік IV. — С. 2.

Про важливу роль друзів у творчому житті Т. Шевченка, формуванні його світогляду і таланту. Досліджено дружні взаємини визначних особистостей і славетних земляків, зокрема вплив талановитого актора М. Щепкіна на творчість Т. Шевченка, який присвятив йому поеми “Чигирин”, “Пустка”, “Неофіти”, подарував М. Щепкіну свій автопортрет. Згадано також зустріч приятелів у Нижньому Новгороді (1857) і постановку “Москаля-Чарівника” в честь Т. Шевченка.

525. Гасвський В. Два мистецькі шляхи – одна доля. Микола Садовський і Лесь Курбас / В. Гасвський // Львівські вісті. — 1944. — 21/22 травня, чис. 115 (834), рік IV. — С. 4. — (На скрижалях історії українського театру).

Розкрито факти мистецьких біографій М. Садовського та Л. Курбаса – українських акторів, режисерів, театральних діячів, їхні пошуки національних основ театрального мистецтва, намагання подолати ідеологічну навалу театрального шаблону, мистецького примітивізму та агітки. Йдеться про трагічну долю обох митців у боротьбі за національний український театр. Наголошено на важливості їх внеску у розвиток української національної культури.

526. Гаєвський В. Лебедина пісня Леся Курбаса (Уривок з монографії про Леся Курбаса) / В. Гаєвський // Львівські вісті. — 1944. — 28/29 травня, чис. 121 (840), рік IV. — С. 3. — (Сміливі борці нового українського театру).

Описано враження українського режисера і актора Л. Курбаса від відвідин у жовтні 1933 р. “Державного Українського Театрального Музею” (директор – Петро Рулін) Києва, заснованого у 1923 р. з ініціативи митця як театрального музею при Мистецькому об’єднанні “Березіль”. Згадано про підготовку в Харкові до показу колективом “Березолу” (керівник – Л. Курбас) п’єси Миколи Куліша “Маклена Граса”, прем’єру якої вважають лебединою піснею Л. Курбаса. Йдеться про публікацію критичних рецензій на постановку, подальшу трагічну долю Л. Курбаса, звільненого ухвалою Колегії Наркомосу УСРР з посади художнього керівника і директора театру “Березіль”.

527. Гаєвський В. “Маклена Граса”. Уривок з монографії про Леся Курбаса / В. Гаєвський // Львівські вісті. — 1944. — 30 травня, чис. 122 (841), рік IV. — С. 3.

Висвітлено філософське спрямування драматургії М. Куліша в режисерській інтерпретації Л. Курбаса. Йдеться зокрема про постановку п’єси драматурга “Маклена Граса”, сценічні прийоми її репрезентації березільським театральним колективом і майстерним трактуванням режисером словесної тканини п’єси через нові театральні форми.

528. [Гаєвський В.]. Останні виступи тернопільського театру в Самборі. “Хмара” А. Суходольського / В. Г. // Львівські вісті. — 1944. — 5 травня, чис. 101 (820), рік IV. — С. 3.

Про постановку Тернопільським Українським Театром ім. Івана Франка драми Олексія Суходольського “Хмара”. Розглянуто творчий діапазон акторів при окресленні багатогранності людської вдачі. Подано критичні зауваги щодо скорочення сюжетної лінії V дії, що позначилося на розумінні п’єси глядачем.

529. [Гаєвський В.]. “Паяци” Леонкавалло в Тернопільському театрі / В. Г. // Львівські вісті. — 1944. — 2 лютого, чис. 23 (742), рік IV. — С. 3. — (З театру).

Описано бездоганне вокальне виконання, драматична інтерпретація образів, блискуча режисерська постановка однієї з найвідоміших опер “Паяци” італійського композитора Руджеро Леонкавалло. Згадано імена виконавців Л. Луговського, Н. Слободівни, М. Грисенка, С. Казбана, В. Пастерняк та ін. Висловлено критичні зауваги до окремих елементів постановки й поради щодо вдосконалення її в майбутньому.

530. Гаєвський В. “Ревізор” Гоголя / В. Гаєвський // Львівські вісті. — 1944. — 2 березня, чис. 48 (767), рік IV. — С. 2 ; 9 березня, чис. 54 (773), рік IV. — С. 2 ; 10 березня, чис. 55 (774), рік IV. — С. 2 ; 23 березня, чис. 66 (785), рік IV. — С. 2 ; 24 березня, чис. 67 (786), рік IV. — С. 2. — (З театру).

Про неординарну постать М. Гоголя, дискусійність та суперечливість критичних думок щодо його творів та їх сценічних прочитань. Детально проаналізовано постановки “Ревізора” театральними колективами Києва, Львова,

Одеси, Полтави, описано складність режисерських інтерпретацій у відтворенні комізму гоголівської комедійної п'єси, що порушує проблеми людства у будь-який період його розвитку. Йдеться про оригінальні трактування характерів дійових осіб силами різних театральних труп. Згадано переклади гоголівського твору М. Кропивницьким, В. Сімовичем, М. Садовським та іншими діячами.

531. [Гаєвський В.?]. “Ріголетто” Д. Верді у Тернопільському Театрі / В. Г. // Львівські вісті. — 1944. — 16 лютого, чис. 35 (754), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Про успішний прем'єрний показ Тернопільським Українським Театром ім. Івана Франка опери видатного італійського композитора Дж. Верді “Ріголетто”. Розглянуто сюжет твору, низку образів оперних персонажів, оформлення сцени. Детально охарактеризовано високу вокальну та сценічну майстерність виконавців.

532. [Гаєвський В.]. Театральне життя в Самборі / В. Г. // Львівські вісті. — 1944. — 20 квітня, чис. 88 (807), рік IV. — С. 3. — (Зі сцени).

Про гостинні виступи Тернопільського Українського Театру ім. Івана Франка в Самборі з нагоди урочистої академії на честь Т. Шевченка. Розглянуто змістовну програму заходу, під час якого відтворено думки, почуття, настрої і переживання через твори різних жанрів, зокрема декламацію поем Т. Шевченка, мистецьке виконання II дії опери М. Аркаса “Катерина” та пісень на слова Т. Шевченка у виконанні хору під керівництвом Нестора Городовенка. Описано також інші мистецькі виступи тернопільського театрального колективу в Самборі, які із захопленням сприймали глядачі.

533. [Гаєвський В.]. Театральне життя в Тернополі / В. Г. // Львівські вісті. — 1944. — 2 березня, чис. 48 (767), рік IV. — С. 3.

Розглянуто діяльність Тернопільського Українського Театру ім. Івана Франка (директор – Богдан Сарамага), його роботу над новими виставами. Зокрема, проанонсовано підготовлення театральним колективом комедії “Ревізор” М. Гоголя (постановник – М. Комаровський), прем'єра якої запланована на 7 березня 1944 р. Йдеться також про оперний репертуар тернопільського театру, постановки балетних композицій (балетмейстер – Соломонова). Особливу увагу приділено відзначенню майбутнього ювілею – 80-річчя Галицького театру.

534. [Гаєвський В.?]. Український театр в Галичині / В. Г. // Львівські вісті. — 1944. — 29 січня, чис. 20 (739), рік IV. — С. 1–2.

Про урочистості з нагоди 80-річчя Українського Театру в Галичині, що розпочалися святкуванням в Станіславівському Драматичному Театрі виставою “Наталка Полтавка” І. Котляревського. Розкрито історію започаткування у Львові 29 березня 1864 р. першого постійного українського театру товариства “Руська бесіда”, його інсценізацію О. Голембйовським сентиментально-реалістичної повісті “Маруся” Г. Квітки-Основ'яненка. Окреслено особливості аматорського театрального руху в Галичині в 40–50-х роках XIX ст., спроби створення українського театру, внесок визначних діячів Юліана Лаврівського, Омеляна та Емілії Бачинських і товариства “Руська бесіда” у розвиток театрального мистецтва в Галичині.

535. Гаєвський В. Франко і театр / В. Гаєвський // Львівські вісті. — 1944. — 25/26 червня, чис. 145 (864), рік IV. — С. 3.

Про різнобічну й плідну працю І. Франка в галузі театру, зокрема, як драматурга, перекладача, театрального критика, історика галицького театру тощо. Згадано численні рецензії на різні театральні теми, опубліковані в тогочасних часописах

і газетах, огляди театрального життя Галичини певного періоду чи поточних вистав, наукові студії про постать І. Котляревського, театральних діячів Івана Гриневецького, Михайла Старицького, Івана Тобілевича та ін. Наголошено на унікальному драматичному доробку письменника, твори якого не сходили з афіш театрів.

536. Глядач. Великодня вистава “Маргарети” (Фавста) / Глядач // Львівські вісті. — 1944. — 19 квітня, чис. 87 (806), рік IV. — С. 3. — (З Львівського Оперного Театру).

Про постановку у Львівському Оперному Театрі опери французького композитора Ш. Гуно “Маргарета” (“Фауст”) (диригент – Я. Воцак). Розглянуто виконавську майстерність і сценічну культуру молодих виконавців: Ніни Шевченко (в ролі Маргарити), О. Сметанюка (в ролі Фауста), Лева Рейнарівича (в ролі Валентина), Михайла Ольхового (в ролі Мефістофеля), Стефанії Михайлюк (в ролі Марти). Відзначено також дебютний виступ молодої співачки Соні Стадниківни (Зібель). Наголошено, що сценічне дійство збагачено низкою хореографічних композицій прими-балерини В. Переяславець та її партнера М. Трегубова.

537. Глядач. “Степовий гість” / Глядач // Львівські вісті. — 1944. — 10 лютого, чис. 30 (749), рік IV. — С. 3. — (З театру).

Про започаткування у жовтні 1943 р. у Яворові Українського Драматичного Театру (мистецький керівник – Голуб), його перші кроки на акторській ниві. Згадано вдалу режисерську постановку колективом п’єси “Степовий гість” Б. Грінченка, гру акторів, позитивні враження публіки від перегляду.

538. Гостинний виступ Львівського театру // Львівські вісті. — 1944. — 4 лютого, чис. 25 (744), рік IV. — С. 3.

Про вдалу постановку акторами Львівського Оперного Театру комедії угорського драматурга Я. Бокая “Дружина” для жителів Бібрки на Львівщині. Коротко розглянуто сюжет твору. Відзначено гру акторів: В. Левицької, С. Стадниківни, С. Дубровського, І. Лісенка.

539. Гостинний виступ перемиського театру // Львівські вісті. — 1944. — 15 лютого, чис. 34 (753), рік IV. — С. 3.

Виступ у Любачеві Українського Театру з Перемишля, його дві вистави: “Мірандоліна”, музична комедія К. Гольдоні та народна оперета І. Котляревського “Наталка Полтавка”. Повідомляється про неймовірні враження публіки від вистави, їх захоплення яскравою грою акторів.

540. Грицай О. Виступ театру Малих Форм “Веселий Львів” у Відні / Д-р Остап Грицай // Львівські вісті. — 1944. — 24 червня, чис. 144 (863), рік IV. — С. 3.

Про мистецьке турне Театру Малих Форм “Веселий Львів” (директор – З. Тарнавський). Йдеться про успішний виступ колективу для української громади у Відні, зокрема розглянуто програму заходу (режисер – В. Шашаровський, диригент – В. Цісик, балетмейстер – К. Янушківський), відзначено зіграність акторів між собою, їх контакт із публікою. Закцентовано на мистецькому оформленні сцени, що занурило глядача у світ українських культурних традицій.

541. Грім Ю. Талановита акторка / Юрій Грім // Львівські вісті. — 1944. — 10 лютого, чис. 30 (749), рік IV. — С. 3.

Подано факти біографії акторки театру “Нова сцена” у Хусті Олени Батьківни. Описано шлях у професію акторки і танцівниці, зростання її мистецького вишколу. Подано високу оцінку творчої праці О. Батьківни глядачами

та театральними критиками. Йдеться також про тяжку працю акторки в еміграції.

542. Дитяча вистава // Львівські вісті. — 1944. — 18 лютого, чис. 37 (756), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Про вдалу постановку в Літературно-Мистецькому Клубі у Львові трьохактної казки “Материна сльозинка” ученицями Господарської школи. Згадано також майстерно виконаний танець сніжинок, художньо-костюмерне й декоративне оформлення дійства.

543. Діяльність драматичних гуртків : [Скалат] // Львівські вісті. — 1944. — 18 лютого, чис. 37 (756), рік IV. — С. 4.

Проаналізовано вдалі постановки аматорських колективів, зокрема аматорського гуртка при УОТ с. Лежанівці народної драми М. Старицького “Ой, не ходи, Грицю, та на вечорниці” (режисер – директор місцевої школи Михайло Бекесевич) та аматорським гуртком при УОТ с. Оріховець п’єси Івана Тогобочного “Мати-наймичка”.

544. Думка М. Три творці грецької трагедії / Микита Думка // Львівські вісті. — 1944. — 3 травня, чис. 99 (818), рік IV. — С. 4 ; 4 травня, чис. 100 (819), рік IV. — С. 4.

Розглянуто грецьку трагедію як жанр античного мистецтва, описано процес її формування на прикладі творчості Есхіла, Софокла та Евріпіда, їх вплив на розвиток світової драматургії.

545. [Єндик Р.?). “Мадам Батерфляй” / Є. Є. // Львівські вісті. — 1944. — 9/10 квітня, чис. 81 (800), рік IV. — С. 5. — (З Львівського Оперного Театру).

Сценічне прочитання опери італійського композитора Дж. Пуччіні “Мадам Батерфляй” (диригент – Я. Барнич) у Львівському Оперному Театрі. Описано склад оперних виконавців, гармонійне втілення ними певних образів і художньо-естетичне виконання відповідних музичних текстів.

546. І. Л. Гулак-Артемівський (1790–1865) / І. Л. // Львівські вісті. — 1944. — 6/7 лютого, чис. 27 (746), рік IV. — С. 3.

Життєвий і творчий шлях науковця, перекладача, одного із новаторів романтичного напрямку в українській літературі П. П. Гулака-Артемівського. Коротко проаналізовано жанрово-тематичний діапазон творів письменника.

547. Імпреза учнів музичної студії в Чорткові // Львівські вісті : щоденник для дистрикту Галичини. – 1944. – 4 березня, чис. 50 (769), рік IV. – С. 3.

Про успішну постановку дитячої опери М. Лисенка “Коза Дереза” (режисер – Дарія Герасимович) у виконанні учнів Музичної Студії м. Чорткова. Відзначено їх артистизм і художність виконання ролей. Розглянуто також другу частину вистави, представлену балетом метеликів (керівник – Чернецька).

548. К. С. Сорокатиї вечір у Львівському Оперному Театрі / К. С. // Львівські вісті. — 1944. — 16/17 січня, чис. 9 (728), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Розглянуто розмаїту програму творчого вечора (режисер – Б. Паздрій), складену з найкращих номерів репертуару Львівського Оперного Театру за 1943 рік. Окреслено творчий потенціал та професійну компетентність задіяних у вечорі акторів, оперних співаків, балетних танцівників та ін.

549. Лепкий Б. Богдан Лепкий про вистави “Мотрі” і “Батурина” / Богдан Лепкий // Львівські вісті. — 1944. — 29 лютого, чис. 46 (765), рік IV. — С. 2.

Подано два листи Б. Лепкого до В. Блавацького з приводу вистав Театру ім. Тобілевича “Мотря” (постановник – М. Бенцаль, сценічна версія – Г. Лужницький) і “Батурын” (постановник – В. Блавацький, сценічна версія – Л. Лісевич), створених за трилогією Б. Лепкого про Мазепу.

550. Лиман Л. “Наталка Полтавка” / Л. Лиман // Львівські вісті. — 1944. — 29 червня, чис. 148 (867), рік IV. — С. 3. — (З театральної зали).

Про успішну прем'єру п'єси “Наталка Полтавка” І. Котляревського, сценічне прочитання якої представили в Інституті Народної Творчості у Львові актори Концертного Бюро: Г. Манько, М. Тагаїв, Ю. Головка, Г. Шевченко, Ч. Тимченкова. Відзначено високу мистецьку вартість прем'єри.

551. Лінчевський Г. Велика творча перемога. Нова прем'єра у Підкарпатському Театрі / Г. Лінчевський // Львівські вісті. — 1944. — 16/17 липня, чис. 163 (882), рік IV. — С. 3. — (З театру).

Сценічна інтерпретація детективної драми закарпатського письменника В. Фодора “Цідунок перед дзеркалом” (режисер і автор перекладу – Й. Стадник) силами трупі Підкарпатського театру. Детально розглянуто сюжет твору. Висвітлено глибокі психологічні переживання героїв у майстерній сценічній грі акторів.

552. [Лінчевський Г.?]. Вечір-ревія в Самборі / Г. Л. // Львівські вісті. — 1944. — 11 травня, чис. 106 (825), рік IV. — С. 3.

Про нову програму творчого вечора у Самборі, підготовлену силами театрального колективу тернопільчан. Відзначено успішні виступи акторів Тернопільського Українського Театру ім. Івана Франка, зокрема виконання різноманітних скетчів, танцювальних і вокальних номерів, що завоювали прихильність публіки.

553. [Лінчевський Г.]. Вистава п'єси Гольдоні на самбірській сцені / Г. Л. // Львівські вісті. — 1944. — 23 червня, чис. 143 (862), рік IV. — С. 4.

Сценічне прочитання Українським драматичним театром імені І. Тобілевича (режисер і мистецький керівник театру – Михайло Тагаїв) комедії італійського драматурга К. Гольдоні “Хитра вдовичка” (“Господиня заїзду”) (режисер – Ф. Федорович). Подано історію постановок твору на різних театральних сценах. Проаналізовано постановку п'єси в Самборі, зокрема охарактеризовано виконані ролі, висловлено критичні зауваги до кожної з них.

554. Лінчевський Г. Вистава української клясики. “Безталанна” І. Тобілевича / Г. Лінчевський // Львівські вісті. — 1944. — 7/8 травня, чис. 103 (822), рік IV. — С. 4. — (З театру).

Проаналізовано постановку Тернопільським Українським Театром ім. Івана Франка психологічної драми українського письменника І. Карпенка-Карого (Тобілевича) “Безталанна” (постановник – актор Левицький) в Самборі. Описано характеристичні риси персонажів, детально охарактеризовано різні засоби сценічної гри акторів, що обумовили успіх постановки.

555. Лінчевський Г. Вистава української клясичної драми / Г. Лінчевський // Львівські вісті. — 1944. — 31 травня, чис. 123 (842), рік IV. — С. 3.

Про постановку в Самборі п'єси М. Кропивницького “Дай серцю волю, заведе в неволю” Українським драматичним театром імені І. Тобілевича (режисер і мистецький керівник театру – Михайло Тагаїв). Розкрито історію написання драми, її сюжет. Детально проаналізовано виконані ролі.

556. [Лінчевський Г.?]. Гостинний виступ Тернопільського Театру / Г. Л. // Львівські вісті. — 1944. — 10 травня, чис. 105 (824), рік IV. — С. 3.

Розглянуто програму заходу, участь у якому взяли актори (Богдан Сарамата, Наталія Сараматова) і танцівники (Тося Гудечек, Іванна Федчишина, Володимир Балевиц) Тернопільського Українського Театру ім. Івана Франка. Йдеться про творчу енергію і наполегливість талановитих акторів, які продемонстрували зіграність колективу у фінальній сцені виступу.

557. [Лінчевський Г.?]. Кропивницький на сцені театру ім. Тобілевича / Г. Л. // Львівські вісті. — 1944. — 19 травня, чис. 113 (832), рік IV. — С. 3.

Про постановку Українським драматичним театром імені І. Тобілевича, створеним з окремих представників розформованих східноукраїнських театрів, п'єси Марка Кропивницького "Пошились у дурні" (режисер – Г. Пелашенко) в Самборі. Детально проаналізовано гру акторів, оздоблену чудовими українськими мелодіями, які виконав оркестр під керівництвом диригента Ів. Карнаухова. Йдеться про повну гумору та дотепних ситуацій постановку класичного твору, що привабив і зацікавив глядацьку аудиторію.

558. Лінчевський Г. Перлина українського театрального мистецтва / Г. Лінчевський // Львівські вісті. — 1944. — 6 травня, чис. 102 (821), рік IV. — С. 3.

Про феєричний успіх постановок п'єси зачинателя сучасної української літератури І. Котляревського "Наталка Полтавка", що відображає високі людські гідності й чесноти, а також переживає моральні й психологічні конфлікти, викликані соціальною нерівністю. Згадано однойменну оперу за драмою "Наталка Полтавка", яку через чотири десятиліття після смерті І. Котляревського написав Микола Лисенко і яка вважається класикою українського оперного мистецтва. Йдеться про постановку славетного твору в Самборі силами Концертного Бюро Львова в постановці Григорія Манька. Наголошено на чіткості ритму вистави, багатстві фольклорного матеріалу, добрій зіграності акторів.

559. [Лужницький Г.]. В комедійному жанрі / Л. // Львівські вісті. — 1944. — 18 травня, чис. 112 (831), рік IV. — С. 3.

Сценічна інтерпретація Тернопільським Українським Театром ім. Івана Франка комедії Ф. Арнольда та Е. Баха "Гріхи молодості" на театральній сцені Самбора. Описано характеристичні ролі акторів, що прагнули розширити художню палітру зображуваного дійства, розкрити внутрішній світ персонажів. Йдеться про позитивне враження глядачів від перегляду постановки.

560. [Лужницький Г.]. "Весняна ревія" в Стрийському театрі / Л. // Львівські вісті. — 1944. — 1 липня, чис. 150 (869), рік IV. — С. 3.

Про показ у Стрию мистецької програми Українським Драматичним Театром (очільник – Г. Телен). Згадано репертуар труп, а саме постановки "Мірандоліна" К. Гольдоні, "Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці" М. Старицького, "Суєта" І. Тобілевича та ін., гостинні виступи колективу в Дрогобичі, Сколе, місцевостями Стрийщини. Детально розглянуто постановку "Весняна ревія", що з успіхом пройшла в багатьох містах.

561. [Лужницький Г.]. Від Котляревського до Лисенка / Л. // Львівські вісті : щоденник для дистрику Галичини. – 1944. – 31 березня, чис. 73 (792), рік IV. – С. 4 ; 1 квітня, чис. 74 (793). – С. 4 ; 2/3 квітня, чис. 75 (794). – С. 4 ; 4 квітня, чис. 76 (795). – С. 4 ; 5 квітня, чис. 77 (796). – С. 4 ; 6 квітня, чис. 78 (797). – С. 4. – 3 нагоди 105-річчя від дня смерті основоположника нової української літератури

І. Котляревського та 31 роковин смерті творця української національної опери, композитора М. Лисенка.

Відзначено заслуги видатних українських діячів у розвитку театрального мистецтва. Представлено історію постановок “Енеїди”, “Наталки Полтавки”, “Москаля-чарівника”, їх музичне оформлення та жанрові репрезентації на сценах українських театрів. Також йдеться про вплив М. Лисенка, зокрема його творів на слова І. Котляревського, на творчість композиторів Миколи Аркаса (опера “Катерина” за Т. Шевченком), Григорія Козаченка (опера “Пан сотник” за Т. Шевченком), Дениса Січинського (опера “Роксоляна”), Ярослава Лопатинського (опери “Еней на мандрівці” та “Свекруха”), Кирила Стеценка (дитяча опера “Івасик-Телесик”), Миколи Леонтовича (опера “На русалчин Великдень”) та ін., з іменами яких пов’язана історія української культури ХХ ст.

562. [Лужницький Г.]. Марія Заньковецька / Л. // Львівські вісті. — 1944. — 5 січня, чис. 3 (722), рік IV. — С. 3. — (3 залі рефератів).

Подано огляд доповіді доц. В. Ревуцького в Літературно-Мистецькому Клубі Львова, у якій висвітлено біографію і творчий шлях української акторки і театральної діячки кінця ХІХ — початку ХХ століть Марії Заньковецької.

563. [Лужницький Г.]. “Нещасне кохання” на сцені Підкарпатського Театру / Л. // Львівські вісті. — 1944. — 9/10 липня, чис. 157 (876), рік IV. — С. 5.

Про мистецький доробок видатного майстра віденської оперети Ф. Легара, окремі аспекти сценічної інтерпретації творів класика, їх феєричний успіх на європейських сценах. Детально проаналізовано постановку романтичної оперети Ф. Легара “Циганське кохання” (режисер – Й. Стадник, диригент – Б. П’юрко) акторами Підкарпатського театру.

564. [Лужницький Г.]. Перший крок Театру юного глядача / Л. // Львівські вісті. — 1944. — 15 лютого, чис. 34 (753), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Подано критичні зауваги щодо першої постановки Львівським театром юного глядача п’єси С. Васильченка “Не співайте півні – не вменшайте ночі” (режисер-постановник – О. Сірий). Наголошено на необхідності вдосконалення майстерності акторської гри, а також цілеспрямованого добору репертуару, що виховував би художній смак юного глядача.

565. [Лужницький Г.]. Скромний ювілей / Л. // Львівські вісті. — 1944. — 30/31 січня, чис. 21 (740), рік IV. — С. 4.

Подано огляд двохрічної діяльності київського молодіжного театру-студії “Гроно”, заснованого наприкінці 1942 р. з числа студентів драматичного факультету Київської музично-драматичної консерваторії. Описано основні етапи становлення театру, його репертуар.

566. [Лужницький Г.]. Театр юного глядача / Л. // Львівські вісті. — 1944. — 12 лютого, чис. 32 (751), рік IV. — С. 4.

Про створення при Інституті Народної Творчості у Львові театру для української молоді (художній керівник – О. Сірий). Йдеться про першу постановку в Літературно-Мистецькому Клубі п’єси С. Васильченка “Не співайте півні – не вменшайте ночі” (режисер-постановник – О. Сірий). Проанонсовано наступні вистави “Цвіт папороті” (“Дитинство Франка”) і “Шельменко-джура” театрального колективу у Львові та його околицях, а також у таборях Української Служби Батьківщини.

567. Луцький О. “Веселий Львів” в Німеччині / СС Воєнний звітодавець Мгр Олександр Луцький // Львівські вісті. — 1944. — 28/29 травня, чис. 121 (840), рік IV. — С. 5.

Про гастрольне турне Німеччиною львівського Театру Малих Форм “Веселий Львів” (мистецький керівник – Зенон Тарнавський). Представлено акторський склад колективу, його репертуар.

568. М. Орест Руснак у Львові. Виступ визначного тенора в опері “Тоска” / М. // Львівські вісті. — 1944. — 9 травня, чис. 104 (823), рік IV. — С. 3.

Описано гостинний виступ у Львівському Оперному Театрі (музичний керівник – Л. Туркевич) соліста Мюнхенської опери Ореста Руснака, його голосовий діапазон, чуттєву і пластичну манеру виконання арій в операх “Аїда” Дж. Верді, “Тоска” Дж. Пуччіні. Проанонсовано також самостійний авторський концерт співака-тенора у Львівському Оперному Театрі.

569. (М. –). Театральні вистави для молоді / (М. –) // Львівські вісті. — 1944. — 17 лютого, чис. 36 (755), рік IV. — С. 3. — (Новини з Дрогобича).

Про постановку Українським Театром Підкарпаття оперети “Жайворонок” Ф. Легара у Дрогобичі. Йдеться про значимість вистав для молоді, їх роль у вихованні й культурному розвитку підростаючого покоління.

570. [Мелянський Б.]. Нова програма у “Веселому Львові” / (бм) // Львівські вісті. — 1944. — 7 березня, чис. 52 (771), рік IV. — С. 3.

Про високий мистецький рівень нової програми Театру Малих Форм “Веселий Львів” (керівник – З. Тарнавський). Відзначено сценічно-танцювальні композиції та музичні номери різної тематики і напрямків, зокрема, живу музику А. Кос-Анатольського, С. Козака, О. Курочки у виконанні оркестру (диригент – А. Адаманов), унікальні костюми (Е. Сцібловська) та чарівні декорації (Е. Козак), що занурили глядачів у світ провесняної життєрадості.

571. Мелянський Б. Перші вистави “Назара Стодолі” на галицькій сцені. 3 нагоди Шевченкових днів і 80-річчя українського театру в Галичині / Б. Мелянський // Львівські вісті. — 1944. — 12/13 березня, чис. 57 (776), рік IV. — С. 2.

Огляд творчої діяльності першого українського професійного театру в Галичині (керівник – Омелян Бачинський) від 29 березня до 21 липня 1864 р. Йдеться, зокрема, про постановки в залі “Народного Дому” у Львові 22 вистав, серед яких детально проаналізовано поставлені за однойменною п'єсою Т. Шевченка “Назар Стодоля” вистави, що відбулися 5 і 12 травня 1864 р. у Львові. Проаналізовано кожен із показів, подано рецензії на них, опубліковані в тодішньому часописі “Слово”.

572. Н. Вітаючи з успіхом Р. Приймівну... Наймолодша солістка балету Львівського Оперного Театру / Н. // Львівські вісті. — 1944. — 7/8 травня, чис. 103 (822), рік IV. — С. 4.

Коротко описано біографію і творчий шлях у професію наймолодшої балерини Львівської опери Роми Приймівни (Роми Прийми-Богачевської). Зокрема згадано про її навчання в школі ритмічного танцю за методикою Еміля Жака-Далькроза у Львові, згодом в балетній школі Львівської Опери, а також наставників молодой солістки – львівську приму-балерину Валентину Переяславець і балетмейстера Миколи Трегубова, творчість і настанови яких вплинули на подальший розвиток балерини.

573. [Німчук І.?]. З театральної залі / І. Н. // Львівські вісті. — 1944. — 13 червня, чис. 134 (853), рік IV. — С. 3.

Розглянуто роль балету в культурному житті Стрийщини. Йдеться про діяльність ансамблю стрийського театру, його участь у програмі-рев'ї “Ах, ті баби” (мистецьке оформлення – Миколи Кавки і Володимира Думинця, музичний супровід – Степана Савчина) в Синевідську Вижнім (нині – Верхнє Синьовіднє Львівської області). Відзначено високий рівень артистів балету: Галини Бартків, Тетяни Магдич, Володимира Думинця та ін.

574. О. Г. Станіславівський театр у Відні / О. Г. // Львівські вісті. — 1944. — 12 травня, чис. 107 (826), рік IV. — С. 4.

Про гастрольне турне Українського Театру ім. І. Франка (директор – Іван Менделюк, мистецький керівник – Олександр Яковлів) Станіславова (нині – Івано-Франківськ), його акторський склад, репертуар, зокрема постановки для українців у Відні та його околицях п'єс: “Наталка Полтавка” І. Котляревського, “Запорожець за Дунаєм” С. Гулака-Артемівського, “Ой, не ходи, Грицю” М. Старицького, “Облога” Ю. Косача та “Шаріка” Я. Барнича.

575. П. Вистава для шкільної молоді / П. // Львівські вісті. — 1944. — 11 лютого, чис. 31 (750), рік IV. — С. 4. — (3 театру).

Проаналізовано чергову виставу для шкільної молоді, поставлену Українським Театром ім. І. Франка у Станіславові (нині – Івано-Франківськ), зокрема, висвітлено тематику оперети Я. Барнича “Шаріка”, сюжет якої базується на побуті Українських Січових Стрільців періоду Першої світової війни на Закарпатті. Наголошено на значенні постановки для виховання національної самосвідомості молодого покоління.

576. П. Виступи “Київського Театру” в Стрию / П. // Львівські вісті. — 1944. — 21 березня, чис. 64 (783), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Про переміщення в Стрий “Київського Театру” (під керівництвом Телена та Ляпіна), його завдання, репертуар. Повідомляється про підготовку колективом урочистої шевченківської академії “Думи мої, думи мої!”.

577. П. Гостинний виступ львівських артистів у Коломиї / П. // Львівські вісті. — 1944. — 13/14 лютого, чис. 33 (752), рік IV. — С. 5. — (3 театру).

Йдеться про гастрольне турне Львівського Оперного Театру, зокрема постановку в Коломиї комедії Г. Куб'є “Любов на здоровий розум” у перекладі та режисерській постановці І. Іваницького. Відзначено блискучу гру акторів С. Дубровського, В. Блавацького, Б. Паздрія, Є. Дичківни у виставі, що завоювала прихильність коломиїської публіки.

578. П. Гостинні виступи Театру ім. Шевченка / П. // Львівські вісті. — 1944. — 8 лютого, чис. 28 (747), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Згадано про успішну постановку опери “Катерина” М. Аркаса на стрийській сцені. Детально проаналізовано постановку українським Театром ім. Шевченка 29 і 30 січня 1944 р. у Стрию музичної комедії “Майська ніч” за М. Гоголем. Описано повноту пережитих емоцій під час перегляду вистави й сподівання глядачів про можливість знайомства з подальшими творчими працями театрального колективу.

579. П. “Катерина” і “Майська ніч” / П. // Львівські вісті. — 1944. — 24 лютого, чис. 42 (761), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Про успішні постановки “Катерина” і “Майська ніч” Миколаївським театром ім. Шевченка, переміщеним в м. Долина на Стрийщині.

580. П. “Назар Стодоля” у Перемишлі / П. // Львівські вісті. — 1944. — 23 березня, чис. 66 (785), рік IV. — С. 4.

Постановка Українським Драматичним Театром в Перемишлі п’єси Т. Шевченка “Назар Стодоля” (режисер – П. Борисовський), прем’єра якої відбулася 11 березня 1944 р. Зроблено спробу на матеріалі, що висвітлює життя України гетьманської доби XVII століття, подати його у цікавій сценічній формі. Описано режисерське трактування образів. Повідомляється про виставлені у 2 дії “Вечорниці” П. Ніщинського, участь у яких брав весь акторський склад театру, а також увиразнену музичну (музичний керівник хору – Ф. Клим’юк) й танцювальну (балетмейстер – Б. Кох) наративність інтерпретації твору, витончені костюми та декорації (художник – П. Коваль). Подано окремі зауваги до постановки.

581. П. “Наймичка” в перемиському театрі / П. // Львівські вісті. — 1944. — 18 березня, чис. 62 (781), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Сценічне прочитання Українським Драматичним Театром в Перемишлі драми І. Тобілевича “Наймичка” (режисер – П. Борисовський) за однойменною поемою Т. Шевченка. Розкрито режисерський задум, детально проаналізовано прийоми акторської гри, декоративно-мистецьке осягнення сценічного простору (художник – П. Коваль).

582. П. Огляд праці перемиського театру / П. // Львівські вісті. — 1944. — 23 лютого, чис. 41 (760), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Розглянуто діяльність Українського Драматичного Театру (директори – О. Урбанський та Я. Андрухович) в Перемишлі, зокрема працю акторського складу театру, його оркестру (керівник – О. Чубинський). Йдеться про низку успішних прем’єр (“Казки старого млина”, “Всі до театру”, “Сміх для всіх”, “Самі не знаєте, що маєте”) у постановці Я. Андруховича, а також прем’єру п’єси М. Кропивницького “Дай серцю волю, заведе в неволю” (постановник – актор Цимбал), що завершила творчу місячну працю колективу упродовж січня 1944 р. Згадано також про насичений гастрольний графік трупи, виступи якої мали неабиякий успіх у глядачів.

583. П. Опера “Катерина” на Стрийській сцені / П. // Львівські вісті. — 1944. — 27 січня, чис. 18 (737), рік IV. — С. 4. — (3 театру).

Проаналізовано аспекти сценічної інтерпретації першої української ліричної народно-побутової опери М. Аркаса “Катерина” за сюжетом однойменного твору Т. Шевченка, поставленої Миколаївським театром ім. Т. Шевченка (директор – Василь Грапенко, мистецький керівник – М. Тинський) на Стрийщині. Описано багатство мотивів української музики, чистоту інтонацій у виконанні солістів В. Тамашевського (батько) та М. Галіної (дочка – Катерина). Відзначено виконані з мистецьким смаком декорації, оригінальні полтавські костюми, а також гру оркестру (диригент – Д. Кохановський).

584. П. Останні вистави Українського Театру в Станіславові / П. // Львівські вісті. — 1944. — 11 березня, чис. 56 (775), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Подано огляд творчої діяльності Українського Театру ім. І. Франка в Станіславові (нині – Івано-Франківськ) (директор – Менделюк). Зокрема подано детальний огляд постановок комедії “Суєта” І. Тобілевича та опери “Катерина” М. Аркаса. Розглянуто сюжет зазначених творів, охарактеризовано гру акторів.

585. П. Прем'єра п'єси Карпенка Карого в Коломиї / П. // Львівські вісті. — 1944. — 10 березня, чис. 55 (774), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Прем'єрний показ на коломийській сцені п'єси І. Карпенка-Карого “Лиха іскра поле спалить, а сама щезне” (режисер – О. Єщенко). Подано стислий огляд сюжету твору. Відзначено гармонійну здатність акторів при виконанні ролей переживати відчуття і думки зображуваного персонажа, а також чарівні декорації Д. Нарбута, що занурили глядача у світ українського життя часів гетьмана П. Сагайдачного.

586. П. “Циганський барон” на сцені коломийського театру / П. // Львівські вісті. — 1944. — 20/21 лютого, чис. 39 (758), рік IV. — С. 5. — (3 театру).

Про прем'єрну постановку Українським Окружним Театром у Коломиї оперети Йоганна Штрауса “Циганський барон” (режисер – Петро Миронов). Охарактеризовано віртуозний вокал та мистецьку гру акторів, що розкрили усі хитросплетіння стосунків героїв. Відзначено хореографію вистави, пишні декорації і костюми акторів.

587. П. Ювілейна вистава з нагоди 80-ліття Українського Театру / П. // Львівські вісті. — 1944. — 25 квітня, чис. 92 (811), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Про відзначення 80-річного ювілею від часу заснування першого українського професійного театру в Галичині, зокрема постановку Українським Театром в Перемишлі комедії І. Тобілевича “Чумаки” (мистецький керівник і режисер – Микола Орел-Стєпняк). Детально проаналізовано гру акторів, хореографічні композиції танцівників під керівництвом Б. Коха і мистецько-вартісні декорації у виконанні художника П. Коваля. Повідомляється також про випуск програмки з короткою історією з нагоди 80-ліття Українського Театру.

588. Перемиський театр // Львівські вісті. — 1944. — 5 липня, чис. 153 (872), рік IV. — С. 3.

Висвітлено професійну та культурно-освітню працю Українського Драматичного Театру (директор – О. Урбанський) в Перемишлі, зокрема постановки десятиох прем'єр, гастрольні турне на теренах Перемишля тощо. Проаналізовано постановку оперети-феєрії “Майська ніч” за М. Гоголем (режисер – П. Борисовський, мистецький керівник – М. Орел-Стєпняк). Йдеться про підготовку театрального колективу до наступного сезону.

589. Прем'єра “Еспанської Мухи” // Львівські вісті. — 1944. — 27 травня, чис. 120 (839), рік IV. — С. 3.

Сценічна інтерпретація Українським Театром при УДК в Перемишлі комедії Франца Арнольда та Ернста Баха “Іспанська муха” (мистецький керівник – М. Орел-Стєпняк), прем'єра якої відбулася 11 травня 1944 р. в Перемишлі. Розглянуто характер і зміст виконаних акторами ролей, мистецьке оформлення сцени (художник – П. Коваль) та музичний супровід постановки (диригент – О. Чубинський).

590. Програма перемиського театру // Львівські вісті. — 1944. — 28/29 травня, чис. 121 (840), рік IV. — С. 3.

Розглянуто діяльність перемиського театру (керівник – М. Орел-Стєпняк) упродовж червня 1944 р., зокрема проанонсовано роботу над прем'єрами “Жайворонки” Ф. Легара, “Запорожець за Дунаєм” С. Гулака-Артемівського, “Мартин Боруля” І. Тобілевича та “Пан начальник – то я” в постановці М. Орла-Стєпняка.

591. Р. Б. Аматорська вистава в Самборі / Р. Б. // Львівські вісті. — 1944. — 9 лютого, чис. 29 (748), рік IV. — С. 3.

Про гуртування групи театральних аматорів і підготовку новоорганізованим аматорським гуртком (керівник – Павленко) постановки у Самборі п'єси “Ой, не ходи, Грицю” М. Старицького.

592. Р. Б. Вистава для молоді в Самборі / Р. Б. // Львівські вісті. — 1944. — 24 лютого, чис. 42 (761), рік IV. — С. 3. — (Зі сцени).

Про вдалу постановку акторами-аматорами Самбірської Реферантури Культурної Праці п'єси М. Старицького “Ніч під Івана Купала” (постановник – П. Грабовський), яку оглянули школярі Самбірщини.

593. [Ревуцький В.?). Вистава сценічної динаміки “Скапен-Штукар” в Дрогобицькому театрі / В. Р. // Львівські вісті. — 1944. — 19 лютого, чис. 38 (757), рік IV. — С. 3. — (Зі сцени).

Розкрито сюжет комедії “Скапен-Штукар” (“Витівки Скапена”) французького драматурга Ж. Б. Мольєра, постановка якої відбулася на сцені Дрогобицького театру (режисер – Г. Безкоровайний). Описано режисерське трактування твору, його втілення у виставі “Скапен” в стилі “комедія дель арте”, зокрема проаналізовано динамічність побудови характерів дійових осіб та окремих мізансцен. Відзначено художнє оформлення сцени Івана Курочки-Армашевського, що вплинуло на успіх постановки.

594. [Ревуцький В.?). Дві вистави в Станіславові / В. Р. // Львівські вісті. — 1944. — 18 січня, чис. 10 (729), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Про повернення з гастролей Станіславівського Українського театру ім. І. Франка і постановка творів І. Котляревського “Наталка Полтавка” (режисер – С. Бутовський) та Я. Барнича “Шаріка” (режисер – О. Яковлів). Розглянуто тематику творів, тонкощі їх побудови, акторську гру, сприйняття глядачами постановок.

595. Ревуцький В. До історії української режисури / В. Ревуцький // Львівські вісті. — 1944. — 7/8 травня, чис. 103 (822), рік IV. — С. 2 ; 9 травня, чис. 104 (823), рік IV. — С. 2 ; 10 травня, чис. 105 (824), рік IV. — С. 2. — (3 театру).

Про поступ режисерської майстерності в українському театрі. Зокрема описано особливості підготовчого та репетиційного процесів роботи над постановками режисерів: М. Кропивницького, І. Гриневецького, М. Садовського, П. Саксаганського та ін. Розглянуто питання відображення гармонійної цілісності дійства крізь призму творення сценічного образу творчою індивідуальністю актора і “режисерського примірника” п'єси, використання різноманітних сценічних ефектів та декорацій. Детально проаналізовано творчу лабораторію П. Саксаганського – режисера психологічного реалізму, що реформував театр з-середини, ставлячи в центрі душі української людини.

596. Ревуцький В. “Ревізор” на сцені Львівського Оперного Театру / В. Ревуцький // Львівські вісті. — 1944. — 5/6 березня, чис. 51 (770), рік IV. — С. 4.

Сценічне прочитання комедії М. Гоголя “Ревізор” (режисер-постановник – Й. Гірняк), прем'єра якої відбулася 3 березня 1944 р. у Львівському Оперному Театрі. Згадано про новий переклад гоголівського твору М. Рудницьким. Детально проаналізовано виконані ролі, вдале використання сценічного простору режисером Й. Гірняком і декоратором М. Дендяком, злагоджену роботу над костюмами

Е. Олесницької і Т. Прокопович, що є незамінними атрибутами будь-якої постановки.

597. Ревуцький В. Режисер / В. Ревуцький // Львівські вісті. — 1944. — 25 лютого, чис. 43 (762), рік IV. — С. 2.

Про естетично-моральне призначення театру, відображення ним актуальних проблем життя окремої людини і суспільства загалом, еволюціонування професії режисера від режисера-організатора до режисера-педагога, зокрема висвітлено обмежені можливості професії до ХХ ст., поява постаті режисера-постановника на поч. ХХ ст., а згодом й режисера-педагога. Розкрито індивідуально-авторський діапазон режисерських постановок, його вплив на гру акторів. Описано особливості професії режисера-постановника, що передбачає характеристику-аналіз дійових осіб, окреслює художньо-психологічні завдання акторам, створює мізансцени тощо. Охарактеризовано настановчі положення режисера-педагога, продиктовані майстерністю гри та внутрішнім станом акторів, заценотовано на активній співпраці режисера-наставника з молодими акторами, яким належить майбутнє. Розглянуто третій період розвитку професії режисера в театрі, потрактований як гармонія та синтез творчості актора і режисера-митця задля повернення на сцену теми людини з усіма її вадами і якостями, а не лицедія.

598. [Ревуцький В.?]. Станіславів відмічує ювілей українського театру в Галичині / В. Р. // Львівські вісті. — 1944. — 3 лютого, чис. 24 (743), рік IV. — С. 3. — (До 80-річчя Галицького театру).

Про започаткування святкувань у Станіславівському театрі (директор – Менделюк) постановкою твору І. Котляревського “Наталка Полтавка” (режисер – С. Бутковський), приурочених 80-річчю від часу заснування українського театру в Галичині.

599. Режисерський курс у Долині // Львівські вісті. — 1944. — 9 лютого, чис. 29 (748), рік IV. — С. 3.

Ідеться про організацію курсів підвищення кваліфікації для керівників драматичних гуртків Українських Освітніх Товариств долинського повіту, що тривали упродовж 23–25 січня 1944 р. і містили комплекс теоретично-практичних дисциплін з аналізу сценічного твору, добору репертуару, особливостей праці актора та режисера тощо. Згадано прізвища викладачів, наведено кількісні дані учасників заходу, його результати.

600. Репертуар Коломийського театру на найближчий час // Львівські вісті. — 1944. — 16 лютого, чис. 35 (754), рік IV. — С. 4.

Проанонсовано прем'єри Українського Окружного Театру (директор – Іван Когутяк) у Коломиї, а саме: драми С. Черкасенка “Казка старого млина” (мистецький керівник коломийського театру – Петро Миронов), п'єси І. Карпенка-Карого “Лиша іскра поле спалить і сама щезне” (київський режисер – Єценко), опери Дж. Пуччіні “Мадам Баттерфляй” (харківський режисер – Ходький).

601. Репертуар Станіславівського Театру на найближчий час // Львівські вісті. — 1944. — 3 лютого, чис. 24 (743), рік IV. — С. 3.

Про відновлення діяльності Станіславівського театру після новорічно-різдвяних святкувань. Проанонсовано роботу над постановками “Суєта” І. Тобілевича, “Катерина” М. Аркаса за поемою Т. Шевченка, “Слуга двох панів” К. Гольдоні і “Сільська лицарська” П. Масканьї.

602. Рубчак І. 50 років на службі рідної Мельпомени / Іван Рубчак ; рис. С. Грузбенка // Львівські вісті. — 1944. — 26/27 березня, чис. 69 (788), рік IV. — С. 3 ; 28 березня, чис. 70 (789), рік IV. — С. 2. — (З театру).

Подано огляд півстолітньої сценічної діяльності визначного українського актора І. Рубчака крізь призму його спогадів. Окреслено мистецьку траєкторію життєвого шляху актора, його ідейно-тематичний і географічний діапазон творчості, наголошено на мистецькому значенні та пізнавальній вартості доробку І. Рубчака.

603. Савицький Р. Орест Руснак / Роман Савицький // Львівські вісті. — 1944. — 14/15 травня, чис. 109 (828), рік IV. — С. 4. — (З концертної зали).

Про успішний виступ на львівській сцені співака Мюнхенської опери Ореста Руснака, його техніку виконання музичних творів, чуттєвий діапазон різних стилів. Розглянуто програму заходу, участь у якому брала піаністка Ірина Козловська.

604. Стрийський театр на службі народу // Львівські вісті. — 1944. — 12 травня, чис. 107 (826), рік IV. — С. 4.

Про культурно-освітню й виховну місію акторської групи “Українська Драма” (керівник – Білямінов), створеної з колишніх акторів Київського театру, що перебазувався в Стрий. Коротко описано гастрольний маршрут колективу, його репертуар. Наголошено на проблемах з декораціями, гардеробом, браком відповідної сцени.

605. (ТМ). Яворівський театр / (ТМ). // Львівські вісті. — 1944. — 14 липня, чис. 161 (880), рік IV. — С. 3. — (З краю).

Подано творчий звіт одного з наймолодших українських професійних театрів у Галичині – Яворівського Драматичного Театру (директор – П. Підлісний, режисер – К. Голубов), заснованого в жовтні 1943 р. Розглянуто репертуар театрального колективу, подано статистичні дані щодо кількості постановок, акторського складу, глядачів. Коротко представлено попередню інформацію про майбутнє трупи.

606. ТП. Прем'єра перемиського театру / ТП. // Львівські вісті. — 1944. — 16 травня, чис. 110 (829), рік IV. — С. 3. — (З театру).

Сценічне прочитання театральним колективом Перемишля комедії Олександра Володського “Хатня революція” (режисер – Микола Орел-Степняк). Розглянуто сюжет твору. Проаналізовано виконані ролі, гру оркестру під керівництвом м-ра О. Чубинського та мистецьке оформлення сцени художника П. Ковалю.

607. [Тарнавський О.] Василь Тисяк. П'ятнадцять років на оперній сцені / Т. // Львівські вісті. — 1944. — 15 лютого, чис. 34 (753), рік IV. — С. 3.

Про п'ятнадцятирічну співацьку кар'єру визначного актора української сцени, зокрема його виступ в головній ролі в опері Шарля Гуно “Фауст”, що її під назвою “Маргарета” поставив Львівський Оперний Театр. Йдеться про непересічний талант оперного співака, його визнання публікою та критиками, а також пропагування лірично-драматичним тенором української співацької культури під час виконання шедеврів оперного мистецтва на сценах світу.

608. [Тарнавський О.] Вистава балету “Дон Кіхот” / Т. // Львівські вісті. — 1944. — 28 квітня, чис. 95 (814), рік IV. — С. 3. — (З Львівського Оперного Театру).

Коротко згадано про історію постановок на сцені Львівського Оперного Театру балету “Дон Кіхот”. Розглянуто оновлену сюжетну фабулу лібрето, сольні ролі молодих виконавців. Описано захоплення публіки від легкості і граційності

виконання номерів львівською прима-балериною В. Переяславець та її партнера і балетмейстера М. Трегубова, а також гри оркестру під керівництвом Я. Воцака.

609. [Тарнавський О.]. Маланчин вечір у Клюбі / Т. // Львівські вісті. — 1944. — 16/17 січня, чис. 9 (728), рік IV. — С. 5.

Описано традиції та прикмети свята Щедрий вечір, святкування якого відбулося в Літературно-Мистецькому Клубі у Львові за участі артистів Львівського Оперного Театру (режисер вечора – Володимир Шашаровський, музичний супровід – Володимир Касараба). Згадано різножанрові виступи акторів: Г. Совачевої, Н. Лужницької, М. Мельникової, Г. Мандженко, В. Мельника, пісень у виконанні солістки Г. Ільницької та жіночого вокального квартету “Богема” й танців у виконанні солістів балету Львівського Оперного Театру Роми Приймівни та М. Сахарчука.

610. [Тарнавський О.]. Початок балетного мистецтва / (от) // Львівські вісті. — 1944. — 2 червня, чис. 125 (844), рік IV. — С. 4.

Розкрито історію розвитку європейського балетного мистецтва, особливості його становлення в різні епохи в різних країн світу. Йдеться про вплив соціально-культурних чинників на розвиток класичної хореографії, її взаємозв'язок з іншими видами мистецтва. Описано внесок творців і реформаторів у розвиток мистецтва світового балету. Коротко повідомляється про витоки українського балетного мистецтва, зокрема про становлення постійного балету у Львові.

611. [Тарнавський О.]. Ювілей артиста. 50-річчя сценічної праці Івана Рубчака / Т. // Львівські вісті. — 1944. — 30 березня, чис. 72 (791), рік IV. — С. 3.

Постановка у Львівському Оперному Театрі ювілейної вистави до 50-річчя творчої діяльності українського співака і актора галицьких театрів І. Рубчака. Йдеться про постановку опери “Запорожець за Дунаєм” С. Гулака-Артемовського в інструментації С. Людкевича, у якій І. Рубчак виконав найкращу креацію – роль Карася. Наголошено на своєрідній акторській індивідуальності І. Рубчака, неабиякій його обдарованості.

612. Театр у Шклі // Львівські вісті. — 1944. — 11 січня, чис. 5 (724), рік IV. — С. 3.

Про гостинний виступ Українського Драматичного Театру з Яворова під керівництвом Костянтина Голубова у с. Шкло (нині – селище Яворівського району Львівської області). Згадано постановку соціально-побутової драми “Наталка Полтавка” Івана Котляревського та ревії, що справили позитивне враження на глядачів.

613. Театральна вистава для молоді // Львівські вісті. — 1944. — 18 лютого, чис. 37 (756), рік IV. — С. 3. — (З театру).

Проаналізовано постановку оперети “Жайворонок” Ф. Легара, репрезентовану Українським Театром Підкарпаття для droгобицької молоді. Наголошено на вагомості вистав для молодого покоління, їх значенні для культурного розвитку молоді, формування у них високих театральних смаків.

614. Тисовський Ю. “Запорожець за Дунаєм” у Відні / Ю. Тисовський // Львівські вісті. — 1944. — 12/13 березня, чис. 57 (776), рік IV. — С. 4.

Розглянуто музично-сценічну версію опери українського композитора С. С. Гулака-Артемовського “Запорожець за Дунаєм” (режисер – Б. Наконечний), поставлену у Відні. Відзначено майстерність виконавців у гармонійному

поєднанні сценічної дії з музикою (музичний керівник і диригент – А. Гнатишин) і хореографічними композиціями (М. Остапчук, С. Камінський).

615. Український театр // Львівські вісті. — 1944. — 27/28 лютого, чис. 45 (764), рік IV. — С. 3.

Про повторну постановку Українським Театром у Станіславові (нині – Івано-Франківськ) оперет Ф. Легара “Жайворонок”, Я. Барнича “Шаріка” та прем’єри оперети Миколи Аркаса “Катерина” (постановник – С. Бутівський).

616. Хоминський Й. Прем’єра “Маргарети” (“Фавста”) Гуно в Оперному Театрі / Д-р Йосип Хоминський // Львівські вісті. — 1944. — 17 лютого, чис. 36 (755), рік IV. — С. 3. — (3 театру).

Детально проаналізовано прем’єрну виставу опери “Маргарета” (“Фауст”) французького композитора Ш. Гуно, поставлену 13 і 15 лютого 1944 р. на львівській сцені (мистецькі керівники – директор В. Блавацький та Л. Туркевич). Зокрема розкрито мистецьку витонченість та непересічні акторські здібності виконавців, блискучі виступи ансамблю, хору, оркестру, докладно описано багаті засоби експресії голосу Василя Тисяка в ролі Фауста, хореографічне оформлення “Вальпургієвої ночі” (балетмейстер – М. Трегубов) танцівниками В. Переяславцем та З. Сугробкіною.

617. Хоткевич П. Від слів до діла. Перші кроки на шляху до створення Українського галицького театру / Платоніда Хоткевич // Львівські вісті. — 1944. — 23/24 січня, чис. 15 (734), рік IV. — С. 3. — (До 80-річчя українського театру в Галичині).

Обґрунтовано потребу українського професійного театру у Львові, відзначено діяльну участь у його створенні відомого в Галичині громадського діяча, судді, депутата Галицького сейму Юліана Лаврівського, як залучення до майбутнього театру відомих на той час акторів та режисерів, збір пожертв на його утримання тощо. Повідомляється про відкриття у 1864 р. Першого професійного українського галицького театру при громадському об’єднанні “Руська бесіда”, першу виставу “Маруся” за твором Г. Квітки-Основ’яненка у переробці С. Голембйовського, що відбулася в “Народному домі” у Львові і здобула тріумфальний успіх.

618. [Хоткевич П.]. Перша вистава українського професійного театру. 29 березня 1864 року у Львові / П. Х. // Львівські вісті. — 1944. — 6/7 лютого, чис. 27 (746), рік IV. — С. 4. — (До 80-річчя Українського театру в Галичині).

Наголошено на вагомості першої театральної вистави “Маруся” в сценічній переробці О. Голембйовського з повісті Г. Квітки-Основ’яненка для історії українського театру. Описано глядацький резонанс, епатування публіки до постановки, відгуки про неї в українській та закордонній пресі.

619. [Чарнецький С.?). Амвросій Нижанківський. Півсторіччя на українській сцені / Ч. С. // Львівські вісті. — 1944. — 5/6 березня, чис. 51 (770), рік IV. — С. 3.

Відтворено маловідомі факти біографії та сценічного життя українського актора і театрального балетмейстера А. Нижанківського. Висвітлено сценічну діяльність митця в різних театральних колективах, зокрема, в театрі товариства “Руська бесіда”. Описано непересічний талант актора, його різнопланові ролі, за виконання яких здобув визнання й прихильність публіки і критиків.

620. Чернецький А. Тернопільські театральні вечори в рр. 1915–1917. До історії українського театру в Галичині з нагоди 80-ліття його існування / А. Чернецький // Львівські вісті. — 1944. — 3 березня, чис. 49 (768), рік IV. — С. 2.

Висвітлено період становлення першого українського військового театру у Тернополі, що діяв з вересня 1915 р. по червень 1917 р. (організатор і перший керівник – Лесь Курбас). Описано акторський склад театру, його репертуар. Згадано про участь театрального колективу у культурно-мистецьких урочистостях з нагоди вшанування пам'яті Івана Франка у Тернополі, відзначення Шевченківських свят, численних культурних заходах.

621. (шд). Гостина театру ім. Т. Шевченка в Турці / (шд). // Львівські вісті. — 1944. — 14 червня, чис. 135 (854), рік IV. — С. 3.

Про постановки Миколаївським театром ім. Тараса Шевченка п'єси “Наталка Полтавка” І. Котляревського та музичної комедії “Майська ніч” за М. Гоголем. Подано коротке інтерв'ю з директором театру Граненком, окреслено наміри колективу стати українським пересувним театром.

622. Ювілей арт. Івана Рубчака. 50 років на українській сцені // Львівські вісті. — 1944. — 24 березня, чис. 67 (786), рік IV. — С. 2.

Проанонсовано урочистості з нагоди 50-річного ювілею творчої праці актора Львівського Оперного Театру Івана Рубчака, який виступить 28 березня 1944 р. у виставі “Запорожець за Дунаєм” С. Гулака-Артемівського в улюбленій ролі Карася.

623. яро. “Казка старого млина” на коломийській сцені / яро. // Львівські вісті. — 1944. — 8 березня, чис. 53 (772), рік IV. — С. 3. — (З театру).

Про постановку Українським Окружним Театром у Коломії драми С. Черкасенка “Казка старого млина” (режисер – П. Миронов). Відзначено високий художній рівень виконання декорацій Данила Нарбута, що допоміг у створенні унікальних образів на сцені.

624. (—). Японський театр / (—) // Львівські вісті. — 1944. — 14 червня, чис. 135 (854), рік IV. — С. 4.

Описано традиційні та сучасні форми існування японського театру, зокрема особливості функціонування театрів: Но, Кабукі, Такарадзука. Розглянуто основні елементи художньо-образної мови театрального мистецтва Японії, визначено спільні та відмінні риси театрів, їх сценічні прийоми, що слугують виразником складних почуттів людини.